

דו"ח שנתי מכוח חוק חופש המידע – תשנ"ח – 1998
מעודכן ליום 31 בדצמבר 2011

1. החברה

70 שנה לאחר שואת העם היהודי הוקמה החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ, במטרה לעשות צדק היסטורי עם הנספים ולהשיב את נכסיהם המצויים בישראל ליורשיהם החוקיים, ובמקביל לעשות שימוש בנכסים שבעליהם לא אותרו לטובת סיוע לניצולי שואה נזקקים ולהנצחת זכר השואה. על פי חוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה), התשס"ו-2006, הוסמכה החברה לאתר את כל הנכסים (המצויים בישראל בלבד) אשר יש יסוד מוצק להניח כי בעליהם נספו בשואה, לנהל את הנכסים ולפעול בהם בהתאם למטרות החוק. החברה נרשמה כחברה פרטית בתאריך 31.08.2006, כל מניותיה מוחזקות בידי המדינה והיא מחויבת לפעול לתועלת הציבור ללא מטרות רווח (מלכ"ר).

מבנה החברה

2. תחומי האחריות של החברה עפ"י חוק הנכסים הינם:

2.1 איתור הנכסים של נספי השואה המצויים בישראל והעברתם לניהול החברה.

2.2 איתור היורשים והשבת הנכסים או שוויים ההוגן לזכאים.

2.3 נכסים שלא ימצאו להם יורשים יועברו:

2.3.1 לסיוע לניצולי שואה נזקקים ותמיכה בגופים שמטרתם סיוע לניצולי שואה.

2.3.2 לתמיכה במוסדות וגופים שמטרותיהם הנצחה, תיעוד, וחינוך של זכר השואה.

3. מען ודרכי התקשרות

החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ, רח' הסיבים 18, פתח-תקווה.
מען למכתבים: ת.ד. 7286 פתח-תקווה 49250.
הממונה לפי חוק חופש המידע – גבי טלי גל – בכתובת הר"מ.

4. סקירת עיקרי הפעילות של החברה לשנת 2011

4.1 הפעילות בתחום איתור יורשים ונכסים והעברתם לחברה כללה את הנושאים כמפורט:

- 4.1.1 המשך הטיפול להעברת נכסים לחברה מהאפוטרופוס הכללי, קק"ל, מנהל מקרקעי ישראל וגורמים מחזיקים אחרים.
- 4.1.2 שערך תיקי הנכסים שהועברו לחברה ע"י האפוטרופוס הכללי וקק"ל והגשת דרישות שוטפות בגינם.
- 4.1.3 ליווי הפעילות המשפטית הכרוכה בדרישות הכספיות שהוגשו לבנקים בעקבות ביצוע הבדיקה והשערך של חשבונות הנספים שאותרו אצלם ע"י ועדת החקירה הפרלמנטארית והחברה.
- 4.1.4 איתור נכסי נדל"ן חדשים ע"י הפעלת צוות מחקר.
- 4.1.5 ביצוע פעולות מחקריות ואיסוף מידע כסיוע לאיתור נכסים חדשים.
- 4.1.6 טיפול שוטף בבקשות לאיתור נכסים מחוץ לרשימת הנכסים שפורסמו ע"י החברה.
- 4.1.7 איתור יורשים – בשנת 2011 טופלו 470 חקירות אשר הובילו לאיתור אקטיבי של יורשים פוטנציאליים לנכסים המנוהלים על ידי החברה.

4.2 הפעילות בתחום ניהול הנכסים והעברתם לחברה כללה את הנושאים כמפורט:

- 4.2.1 המשך הטיפול להעברת נכסים לחברה מהאפוטרופוס הכללי, קק"ל, מנהל מקרקעי ישראל וגורמים מחזיקים אחרים.
- 4.2.2 ליווי ומעקב שוטף אחר פעילותה של חברת "נכסי אריאל" (חב' ניהול הנכסים מטעם החברה).
- 4.2.3 הגשת תביעות לפיצויים בגין הפקעות.
- 4.2.4 טיפול משפטי מול גורמים המחזיקים ו/או המעבדים קרקעות בלא הסכם.

- 4.2.5 הערכת שווי מעודכנת לדירות לנכסי החברה.
- 4.2.6 טיפול בפלישות.
- 4.2.7 הסרת הערות ניהול של האפוטרופוס הכללי, הרשומות בקרקעות שהועברו לניהול החברה ורישום הערת ניהול לטובת החברה.
- 4.2.8 החזרת נכסים שלגביהם התברר כי אינם עונים להגדרה "נכס של נספה שואה" לניהול אפ"כ.
- 4.2.9 ניהול שכירויות ונכסים ריקים.
- 4.2.10 טיפול ומעקב אחרי עדכון תעודות זהות ועדכון שווי נכסי החברה.
- 4.2.11 השבחת נכסים הכוללת קידום תבעות, טיפול בהפקעות, פירוקי שיתוף בנכסים ורישום בתים משותפים.
- 4.2.12 מחיקת משכנתאות היסטוריות.

4.3 הפעילות בתחום מימוש הנכסים כללה את הנושאים כמפורט:

- 4.3.1 מימוש נכסים – ניהול בנק הנכסים, עבודה מול אגף איתור, אגף השבה והיועמ"ש. הכנת נכסים למכרז מבחינה משפטית תכנונית ושמאית. עבודה מול שמאים מול רשויות.
- 4.3.2 הכנת תיקי נכסים לוועדת מכרזים ולאישור הדירקטוריון לצורך מימוש – במסגרת הכנת התיקים נדרשה הזמנת בקרת שומה, בדיקה של תיק העסקה שהוכנה על ידי נכסי אריאל ובדיקה משפטית של הנכס.
- 4.3.3 ניהול ומעקב אחר יישום המכר והליכי המכרז.
- 4.3.4 התחלת היערכות לטיפול במימוש נכסי קק"ל.
- 4.3.5 עבודה מול מינהל מקרקעי ישראל בנושא מימוש הקרקעות שבניהולם.
- 4.3.6 קצ"א - השתתפויות בנכסים - מימוש הקרקעות שבניהולם.
- 4.3.7 עבודה מול נכסי אריאל בנושא השבחת קרקעות, טיפול בקידומי תב"ע, הפקעות, פירוקי שיתוף.

4.4 הפעילות בתחום השבת נכסים כללה את הנושאים כמפורט:

4.4.1 במהלך שנת 2011, ובהתאם לתוכנית, השלימה החברה את הטיפול השוטף בתיקי בקשות ההשבה לנכסים מסוג נדל"ן, כספים וניירות ערך (יק"ט) שהוגשו במהלך המחצית השנייה של שנת 2010 ובמחצית הראשונה של שנת 2011.

4.4.2 לאורך כל השנה המשיכה החברה וטיפלה באופן שוטף בהכנת התשובות לעררים שהוגשו לוועדת הערר ע"י המבקשים. ברובן המכריע של ההחלטות בעררים ציינה ועדת הערר כי ההחלטות שקיבלה החברה היו מקצועיות ויסודיות. במיעוט המקרים סברה הוועדה שהיה מקום להקל עם המבקשים, כאשר מדובר בנכסים בעלי שווי נמוך במיוחד.

4.4.3 במהלך שנת 2011 פעלה החברה על מנת לפתור את נושא העיכובים והקשיים בהוצאת צווי ירושה בנוגע לעיזבונותיהם של נספי השואה, צווים אשר נדרשים על פי חוק לצורך שחרור חלק גדול מן הנכסים המנוהלים ע"י החברה. לשם כך יזמה החברה דיונים עם נציגי משרד המשפטים, במטרה להביא לתיקוני חקיקה; ניהלה מגעים מול אנשי האפוטרופוס הכללי המעורבים בהליכים המשפטיים להוצאת הצווים, על מנת להגיע להבנות ולשיתוף פעולה; ויצרה קשר עם כל המבקשים אשר נדרשו להמציא צווי ירושה, במטרה לבדוק מהן הסיבות לעיכובים בהוצאת הצווים ולסייע בידם ככל האפשר.

4.4.4 נתונים מספריים לגבי מצב הטיפול בתיקי בקשה בחטיבת ההשבה (נכון לסוף שנת 2011):

- 9,376 תיקי בקשה נפתחו ע"י הציבור (כולל 1,403 תיקי בקשה על נכסי בנקים שטרם הועברו לחברה).

- 6,686 תיקי בקשה (כ-71% מכלל התיקים) הושלמו כמפורט:
 - 1,319 תיקים הסתיימו בהשבה.

- 328 תיקים הסתיימו בקביעת זהות ויושבו ליורשים בכפוף להמצאת צווי ירושה מהמבקשים.

- 2,124 תיקים הסתיימו בדחיית הבקשה.

○ 2,915 תיקים נסגרו מאחר שלא ניתן היה להמשיך בטיפול מסיבות שונות (סגירה טכנית, חוסר שיתוף פעולה מצד המבקש, מידע חסר מהמבקש, העדר סמכות חוקית להשלים את הטיפול ועוד).

● 1,287 תיקי בקשה מצויים בטיפול שוטף.

4.5 הפעילות בתחום שחרור נכסים כללה את הנושאים כמפורט:

4.5.1 שחרורים – עבודה מול מחלקת שחרורים. לימוד תיקי נדל"ן בעין המיועדים לשחרור.

4.5.2 הכנת מסמכים לדירקטוריון והכנת מסמכים לטאבו.

4.5.3 עבודה מול הטאבו (מחיקת משכנתאות, רישום והסרת הערות ניהול, העברת בעלויות ע"ש היורשים, רישום צווי ירושה).

4.6 מצבת הנכסים המנוהלים בחברה ושווי המוערך

4.6.1 בידי החברה מנוהלים 599 נכסי נדל"ן. בשנת 2011 בוצעה הערכת שווי כללית על ידי החברה לעדכון שווי כלל הנכסים הנמצאים בניהול החברה בשווי כולל של 565 מיליון ₪.

● קיימים 53 נכסים מבונים (בשלמות ובחלקים) (דירות, מחסנים, חנויות).

4.6.2 25,762 ני"ע י.ק.ט בשווי של כ- 126 מיליון ₪.

4.6.3 כספים בסך 282 מיליון ₪ (לאחר העברת סיוע לניצולים

והשבת נכסים ליורשים).

4.6.4 סה"כ נכסים המנוהלים בידי החברה 973 מיליון ₪.

5. סטאטוס השבת נכסים

5.1 החל מחודש יולי 2008 (המועד המוקדם ביותר בו רשאית החברה לקבל החלטות השבה לפי החוק) החלה החברה לטפל בהשבת נכסים ליורשים זכאים.

5.2 עד ליום 31.12.2011 אושרו להשבה כספים בשווי של כ-22.6 מיליון. שווי הקרקעות בעין אשר אושרו להשבה הינו כ-25 מיליון ₪.

5.3 הנכסים שאושרו להשבה מתייחסים לכ-2,531 יורשים זכאים.

5.4 עד ליום 31.12.2011 שוחררו בפועל כספים בשווי של כ-20 מיליון ₪ וקרקעות בעין בשווי של 16 מיליון ₪ (בהתאם לשומות שבוצעו בסמוך / החל מהעברת הנכסים לניהול החברה).

6. הפעילות בתחום סיוע לניצולי שואה כללה את הנושאים כמפורט:

6.1 בשנת 2011 הקצתה החברה כ-120 מיליון ₪ לסיוע לניצולים בשני מסלולים:

- 6.1.1 העברת מענק ישיר של 6,000 ₪ לניצול, לכ-10,000 ניצולים נזקקים, ב-4 תשלומים רבעוניים בסך כולל של כ-60 מיליון ₪ מכספי החברה.
- 6.1.2 החברה הקצתה כ-50 מיליון ₪ לתמיכה בפרויקטים מיוחדים המסייעים לניצולי שואה בתחומי הרווחה, הרפואה ומיצוי הזכויות.
- 6.1.3 בנוסף הקצתה החברה 5 מיליון ₪ - כסיוע לארגוני ניצולים בישראל.
- 6.1.4 כמו כן, הקצתה החברה 6 מיליון ₪ לתמיכה בפרויקטים שמטרתם הנצחה וחינוך זכר השואה.

6.2 פרויקטים לסיוע לניצולי שואה שפעלו בשנת 2011:

- 6.2.1 עמותת עמך - טיפול נפשי בבית הניצול לניצולי שואה המרותקים לביתם.
- 6.2.2 העמותה לבריאות הפה - הענקת טיפולי שיניים לניצולי שואה המרותקים לביתם.
- 6.2.3 "תו מכל הלב" – כרטיסים נטענים לרכישת מוצרים ברשת הריבוע הכחול לכל ניצולי השואה הנזקקים.
- 6.2.4 "עזר לניצול" - פרויקט סיוע לניצולי שואה המאושפזים בבתי חולים כלליים ובקופ"ח באמצעות עו"ס ייעודיות בכ-25 בתי חולים ברחבי הארץ ובכל קופ"ח בקהילה.
- 6.2.5 "נתיב בריאות" – מימון השלמה ל-100% פטור ברכישת תרופות שבסל הבריאות לכל ניצולי השואה הנזקקים, באמצעות הסכמים עם ארבע קופות החולים.
- 6.2.6 ניידת שיפוצים - שיפוץ בתי ניצולים נזקקים הכולל: תיקוני אינסטלציה, חשמל, טיח, צבע וכד' - ביצוע באמצעות הקרן לרווחת נפגעי השואה.

7. סקירת עיקרי הפעילות המתוכננת לשנת 2012:

7.1 איתור נכסים ויורשים

- 7.1.1 הפעלת חוקרים לאיתור נכסים באותה מתכונת, ככלי מרכזי לאיתור יזום של נכסים חדשים.
- 7.1.2 ביצוע פעולות לאיסוף מידע על נכסים.
- 7.1.3 טיפול בבקשות לאיתור נכסים מן הציבור.
- 7.1.4 המשך הפעילות להעברת הנכסים שאותרו על ידי החברה וכן העברת נכסים חדשים נוספים בעקבות פעילות החוקרים וגורמים אחרים.
- 7.1.5 בתחום איתור היורשים - המשך עיבוי תיקי נכס להרחבת מקורות מידע ארכיביים, המשך שיתוף פעולה עם גורמים בינלאומיים בענייני חקירה, המשך ביצוע חקירות לאיתור יורשים, טיפול בתיקי חקירות יזומות לנכסים שלא הוגשו לגביהם בקשות.

7.2 ניהול נכסים

- 7.2.1 ניהול המעקב ליישום התקציב.
- 7.2.2 המשך ביצוע שערוכים בתיקי האפוסטרופוס הכללי, קק"ל והבנקים, הגשת הדרישות הכספיות בהתאם, העברת הכספים לחברה, וכן המשך הגשת הדרישות להעברת כספים לחברה מן הגורמים המחזיקים בהם.
- 7.2.3 גיבוש תוכנית מכר רב שנתית ומימוש נכסי נדל"ן בהתאם.
- 7.2.4 ניהול שכירויות ונכסים ריקים.
- 7.2.5 שחרור נכסים.
- 7.2.6 ניהול ומעקב אחר יישום המכר והליכי המכר.
- 7.2.7 התחלת היערכות לטיפול במימוש נכסי קק"ל.
- 7.2.8 עבודה מול מינהל מקרקעי ישראל בנושא מימוש הקרקעות שבניהולם.
- 7.2.9 קצ"א - השתתפויות בנכסים - מימוש הקרקעות שבניהולם.

7.3 השבת נכסים

- 7.3.1 עד תום המחצית הראשונה של שנת 2012, סיום הטיפול בכל הבקשות שהוגשו לחברה במהלך המחצית השנייה של שנת 2011.
- 7.3.2 המשך הטיפול בכל התיקים שנפתחו בחברה בשנת 2012.
- 7.3.3 המשך טיפול בבקשות המתייחסות לנכסי בנק לאומי.
- 7.3.4 המשך מעורבות החברה בקידום תהליך הוצאת צווי ירושה על עיזבונות הנספים: יצירת מאגר עורכי דין העוסקים בתחום דיני הירושה, אשר התחייבו שלא לגבות מן היורשים שכר העולה על התעריף המינימאלי המומלץ ע"י לשכת עורכי הדין ופרסום המאגר באתר האינטרנט של החברה; המשך קידום תיקוני החקיקה מול משרד המשפטים; המשך המעקב היזום אחר היורשים אשר התבקשו להמציא צווי ירושה, לרבות מתן סיוע ככל שניתן.

7.4 שחרור נכסים

- 7.4.1 השלמת הליך שחרור נכסי נדל"ן בהם טרם נסתיים הטיפול.
- 7.4.2 קידום פעולות מקלות על שחרור נכסי קרקע בעין ליורשים.

7.5 סיוע לניצולי שואה

בשנת 2012 עומד תקציב הסיוע לניצולי שואה על כ-100 מיליון ₪ כמפורט:

- 7.5.1 **כ-48 מיליון ₪** - לסיוע אישי ישיר – העברת מענק אישי ישיר לכ-10,000 ניצולי שואה נזקקים, 1,200 ₪ בכל רבעון. רשימת ניצולי השואה הנזקקים אשר יקבלו את המענק תועבר לחברה ע"י הרשות לזכויות ניצולי השואה, על פי הקריטריונים שנקבעו בעבר.
- 7.5.2 **תו מכל הלב** - חלוקת כרטיס נטען לרכישת מוצרים ברשת הריבוע הכחול לכ-10,000 ניצולי שואה נזקקים. רשימת הזכאים להשתתף בפרויקט מבוססת על רשימות הרשות לזכויות ניצולי השואה.
- 7.5.3 **נתיב בריאות** - מימון השלמה לפטור מלא מהשתתפות עצמית ברכישת תרופות מרשם בסל הבריאות, לכל ניצולי השואה הנזקקים.

- 7.5.4 **עזר לניצול** - פרויקט סיוע לניצולי שואה המאושפזים בבתי חולים כלליים ובקופ"ח באמצעות עו"ס ייעודיות בכ-25 בתי חולים ברחבי הארץ ובכל קופ"ח בקהילה.
- 7.5.5 **פרויקט הפגת בדידות באמצעות עמותת יד שרה** - פרויקט פיילוט באזור ירושלים הכולל: חלוקת לחצני מצוקה, חיבור למוקד יד שרה, ביקור מתנדבים, קבלת ציוד רפואי על פי הצורך ללא תשלום.
- 7.5.6 **ניידת שיפוצים** - שיפוץ בתי ניצולים נזקקים הכולל: תיקוני אינסטלציה, חשמל, טיח, צבע וכד - ביצוע באמצעות הקרן לרווחת נפגעי השואה.
- 7.5.7 **עמותת עמך** - המשך פרויקט טיפולים נפשיים בבתי ניצולים מרותקים.
- 7.5.8 **הנצחה וחינוך** - דירקטוריון החברה הקצה **5 מיליון** ₪ למטרת הנצחה וחינוך. החברה פרסמה הוראות בדבר שימוש בנכסים למטרת הנצחה, וכן עקרונות לתמיכה לשנת 2012. הבקשות ידונו בוועדה המייעצת אשר תגיש את המלצתה לדירקטוריון החברה לקבלת החלטה.
- 7.5.9 **סיוע לארגוני ניצולי שואה** - דירקטוריון החברה הקצה **4 מיליון** ₪ כסיוע לארגוני ניצולי שואה. פורסמו עקרונות לתמיכה בארגוני ניצולי שואה לשנת 2012, הבקשות ידונו על ידי ועדת הסיוע של הדירקטוריון.

8. תקציב החברה לשנת 2011

בשנת 2011 עמד התקציב התפעולי של החברה על סך של כ-**20.3 מיליון** ₪. התקציב הינו מתוך הנכסים הכספיים הנזילים המוחזקים בנאמנות ע"י החברה.

9. פירוט הוצאותיה של החברה בשנת 2011:

על פי סעיפי הדו"ח הכספיים של החברה:

גמול ישיבות דירקטוריון וועדות ציבוריות	361,563 ₪.
משכורת ונלוות	10,958,631 ₪.
הוצאות משרדיות ואחזקת משרד	2,080,796 ₪.
שירותים מקצועיים	2,608,143 ₪.
פרסום	1,772,980 ₪.
פחת	1,140,402 ₪.

מחשוב טלפון ותקשורת	642,570 ₪.
רכב ונסיעות	406,147 ₪.
סה"כ	19,971,232 ₪.

10. תקציב החברה לשנת 2012:

לשנת 2012 אושר תקציב מבוקש בסך **21.5 מיליון ₪**, כולו מתוך הנכסים הכספיים הנזילים המוחזקים בנאמנות ע"י החברה.

11. פרסומי החברה:

- 11.1 החברה מפרסמת באתר האינטרנט את רשימת הנכסים הנמצאים בניהולה, ומזמינה את היורשים הפוטנציאלים לפנות אליה ולמלא טופס בקשה להשבת נכס.
- 11.2 כמו כן מזמינה החברה את כל מי שיש בידו מידע לגבי נכס של נספה שואה שאינו כלול ברשימת החברה, להעביר אליה את הפרטים המצויים בידיו לצורך איתור הנכס.
- 11.3 כתובת אתר האינטרנט של החברה: www.hashava.org.il. האתר מפורסם בשפות עברית, אנגלית, רוסית.
- 11.4 בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א 1981, החברה רשמה מאגרי מידע, אשר הנה מחזיקה בהם במטרה למלא אחר הוראות חוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה) תשס"ו-2006, החל על החברה. מאגרי המידע המוחזקים בידי החברה כוללים מידע אודות נכסים ובעלי הזכויות האחרונים בהם, מידע אודות יורשים פוטנציאלים ומבקשים הטוענים לזכויות בנכסים שבידי החברה, מידע אודות ניצולי שואה, ארגונים ומוסדות לשם סיוע לניצולי שואה.

12. ההנחיות המנהליות של החברה:

ההנחיות הנוגעות לפעילות החברה מפורסמות באתר האינטרנט שלה, בכתובת המצוינת לעיל, וניתן לעיין בהן בכל עת.

13. דו"ח הממונה על חוק חופש המידע

- 13.1 בשנה החולפת הוגשה לחברה בקשה אחת (1) למידע על פי חוק חופש המידע. הבקשה נענתה בהתאם להוראות חוק חופש המידע ותקנותיו.
- 13.2 לא הוגשו עתירות על החלטת הממונה.